

[Preben Langen]

om nogle, der taler med to tunger, så er det dem, der på den ene side så flot og med store armbevægelser siger, at de selvfølgelig også går ind for fødestedskriteriets afskaffelse, men på den anden side kæmper for, at lønsforskellen skal blive endnu større. Det er jo det, der sker, når man støtter, at en udsendt gruppes lønninger skal blive endnu højere, end de i forvejen er.

På den baggrund vil jeg tillade mig at sige, at når vi om lidt går til afstemning om dette lovforslag, der bar sin baggrund i en lønpolitisk målsætning, der går ud på fødestedskriteriets afskaffelse, så vil det for mig at se være en afstemning om, hvorvidt folketinget mener, at det diskriminerende fødestedskriterium skal bestå eller gradvis afskaffes, sådan som dette lovforslag lægger op til. Det mener jeg er vigtigt at gøre sig klart, før man går til afstemning.

Poul H. Møller (KRF):

Jeg er enig med det grønlandske medlem i hans betragtninger om, at hele denne konflikt har bragt den grønlandske befolkning i en uholdbar situation.

Jeg må gentage, hvad jeg sagde ved første behandling: at jeg finder det urimeligt, at vi nu, hvor der åbenbart ikke har været nogen som helst muligheder for nye forhandlinger siden midt i september måned, skal hastebehandle denne sag, hvor man er i en desperat situation, som Grønlandsministeren selv har udtrykt det. Jeg mener nok, at dette forslag kunne have været behandlet rimeligt på et tidligere tidspunkt uden at skulle jaskes igennem.

Venstresocialisterne skriver i deres bidrag til betænkningen, at de principielt er modstandere af statslige indgreb i overenskomstforhandlinger. Det er de næppe alene om at være. Det tror jeg langt de fleste medlemmer af dette høje ting er enige i. Vi er principielt modstandere af det, men her er som sagt tale om en ganske speciel situation.

De betæneligheder, som venstre og konservative i dag har givet udtryk for, og som de også giver udtryk for i betænkningen, deler vi fra kristeligt folkeparti med dem, og det er ikke en attitude, vi indtager, men det er, fordi der her er tale om noget helt ekstraordinært, idet man i dette lovforslag har anført en ramme, inden for hvilken der kan

tildeles visse lønforbedringer til de tre nævnte grupper deroppe på Grønland.

Vi har jo flere gange her i dette høje ting med beklagelse måttet gribe ind i overenskomstforhandlinger, som er gået i hårdknude, men dér har jo foreligget et forslag fra en opmand, en neutral mæglingsinstitution, som vi har skullet tage stilling til, og som vi altså i nogle tilfælde har måttet ophøje til lov. Det foreligger ikke her. Der er to parter, der har forhandlet og ikke har kunnet komme overens, og så har den ene part altså fastsat en bestemt procent, der kunne være tale om, og så i øvrigt krævet overenskomsten forlænget i 2 år. Det er altså en helt anden situation, vi står i her. Som sagt skal vi tage stilling på baggrund af, at det er en katastrofe for det grønlandske samfund deroppe, hvis der ikke gribes ind aldeles omgående. Vi kender alle forholdene deroppe og ved, at man hidtil nogenlunde nødtørftigt har kunnet klare forbindelserne mellem de forskellige områder deroppe i Grønland, men specielt er Østgrønland nu lukket for skibsfart og kræver en flyforbindelse, og til det brug hører bl. a. disse radiotelegrafister, radiosondepersonel og teleteknikere osv. Den virksomhed er altså gået i stå og kan ikke komme i gang, før denne konflikt er ophævet.

Dertil kommer, at vi ud fra de oplysninger, vi har modtaget fra Grønlandsministeren, må erkende, at det synes at være ganske urimelige lønkrav, der er stillet fra disse tre gruppers side. Vi har hørt om lønforhøjelser, der går fra 17 pct. op til 29 pct. Da de i forvejen efter omstændighederne er ganske pænt lønnede deroppe – disse grupper ligger jo ca. 30–35 pct. over de tilsvarende fagfæller hernede i Syddanmark – synes vi nok, der er tale om urimelige krav. Man har ikke kunnet forhandle med dem; de har stået helt fast, de har ikke villet vige en tomme fra deres krav.

På den baggrund finder vi, at så er der intet andet at gøre nu end af hensyn til det grønlandske samfund at gribe ind. Derfor vil kristeligt folkeparti kunne stemme for det fremsatte lovforslag.

Ib Christensen (DR):

En af årsagerne til, at folketinget nu igen må behandle spørgsmålet om telegrafiststrejken på Grønland, er, at der er en opdeling af ansvar og kompetence, således at de grøn-